i det. Vi bør ikke tvinge gode gaver ind paa sovende mennesker. Først faar de friske paa sig og vise, at der er noget, de vil. Derfor var det, jeg paa Bergensmødet sagde, at ingen skulde bli gladere end jeg, hvis kvinderne reiste sig „en masse" og protesterte mod min beskyldning for interesseløshed og politisk ligegyldighed. Men se — der er ingen indigneret protest kommet — ikke uden fra L. K. S. F., og at de var vaagne, vidste vi før.

Hvis Stortinget indførte almindelig stemmeret for kvinder, vilde der med et slag bli 80,000 flere kvindelige stemmeberettigede end mandlige. Det vilde altsaa si, at kvinderne, hvis de blot var enige, havde bugten og begge enderne, kunde omforme samfundet efter behag. Og det vilde kanske si, at kvinderne i feighed og uforstand ødelagde det verk, som er arbeidet paa i Norge siden 1814. Kanske. Ingen kan vide det, for med enkelte undtagelser udtaler kvinderne sig her ikke om politik; det ser ud, som om de fleste var ligegyldige for de spørgsmaal, som vedrører landets ære og selvstændighed. Og saa længe kvinderne ikke har gjort saa meget som ved interesserethed at vise, at de ialfald har gjort sig op en mening om sit lands anliggender, saa længe kan Norge sandelig ikke være tjent med, at kvindernes masse faar magten.

Desuden — vi er jo her i „Kvinden og Samfundet" unter uns, her er ingen mandfolk tilstede, og saa kan vi vel tilstaa det: Fortjener vi igrunden, at det skal gaa saa fort og let for os? Om kvinderne er blet uretfærdig behandlet, saa er det ogsaa et faktum, at de har ladet sig uretfærdig behandle. Jeg kan være rasende paa undertrykkeren, men jeg kan ikke værge mig for lidt foragt for den, som lar sig undertrykke — hvis han havde kunnet hindre det da. Det er ikke mere end 20 aar siden, at kvinderne her i Norge vaagnede til mere følelse af sin værdighed som mennesker. Og det var, efterat de i aarhundreder i ladhed og ligegyldighed havde ladet mændene raade for alt, lige til at bestemme, hvorledes den kvindelige natur burde være beskaffen. Naar kvinderne ved taalmodigt arbejde har tilkjæmpet sig mere respekt for sit kjøn, vil borgerrettighederne komme som en naturlig konsekvens. Og en borgerrettighed som stemmeret bør efter min mening ikke gives uden til mennesker, som ved at forlange rettigheden viser, at de sætter pris paa den og derved giver garanti for, at de vil benytte den som bevidste, myndige mennesker.

Ragna Nielsen.